

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

PHẠM THỊ THUYẾN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC TÍCH HỢP
Ở CÁC TRƯỜNG THCS HUYỆN NINH GIANG
TỈNH HẢI DƯƠNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2016

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

PHẠM THỊ THUYẾN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC TÍCH HỢP
Ở CÁC TRƯỜNG THCS HUYỆN NINH GIANG
TỈNH HẢI DƯƠNG**

**Chuyên ngành: QUẢN LÝ GIÁO DỤC
Mã số: 60 14 01 14**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NÔNG KHÁNH BẰNG

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu và kết quả nghiên cứu ghi trong luận văn là trung thực, chưa từng được công bố trong bất kỳ một công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2016

Tác giả luận văn

Phạm Thị Thuyền

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu, khảo sát và triển khai đề tài: ***“Quản lý hoạt động dạy học tích hợp ở các trường THCS huyện Ninh Giang, tỉnh Hải Dương”*** tác giả đã nhận được sự động viên, khuyến khích và tạo điều kiện giúp đỡ nhiệt tình của các cấp lãnh đạo, của các thầy giáo, cô giáo, anh chị em, bạn bè đồng nghiệp và gia đình.

Với tình cảm chân thành, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới:

- Các thầy giáo, cô giáo, Khoa Tâm lý giáo dục, các thầy giáo, cô giáo, cán bộ và chuyên viên các phòng chức năng của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã trực tiếp giảng dạy, quan tâm tạo điều kiện giúp đỡ trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu. Đặc biệt em xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến TS. Nông Khánh Bằng - người trực tiếp hướng dẫn đã tận tình hướng dẫn giúp đỡ, góp ý để em hoàn thành luận văn này

- Ban Giám đốc, lãnh đạo và cán bộ, chuyên viên các phòng, ban chức năng Sở Giáo dục và Đào tạo Hải Dương; Lãnh đạo, chuyên viên phòng Giáo dục và Đào tạo Ninh Giang, Lãnh đạo, giáo viên các trường THCS trên địa huyện Ninh Giang đã tạo điều kiện và giúp đỡ tận tình cho tôi qua việc cung cấp số liệu, tư vấn khoa học trong quá trình thực hiện đề tài.

Mặc dù cố gắng rất nhiều trong việc nghiên cứu, song do thời gian và kinh nghiệm thực tiễn của bản thân còn hạn chế, đề tài không tránh khỏi những khiếm khuyết.

Tác giả rất mong nhận được sự góp ý của các thầy (cô), các bạn đồng nghiệp và những người quan tâm đến đề tài này để luận văn của tôi được hoàn chỉnh hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2016

Tác giả luận văn

Phạm Thị Thuyến

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Giả thuyết khoa học	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	2
6. Phương pháp nghiên cứu	3
7. Phạm vi nghiên cứu	3
8. Cấu trúc luận văn.....	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC TÍCH HỢP TRONG TRƯỜNG THCS.....	5
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	5
1.1.1. Trên thế giới	5
1.1.2. Ở Việt Nam.....	6
1.2. Một số khái niệm công cụ.....	9
1.2.1. Khái niệm quản lý	9
1.2.2. Quản lý dạy học.....	10
1.3. Dạy học tích hợp.....	12
1.3.1. Khái niệm dạy học.....	12
1.3.2. Khái niệm tích hợp	13
1.3.3. Dạy học tích hợp.....	13

1.4. Một số vấn đề cơ bản về quản lý hoạt động DHTH ở các trường THCS.....	16
1.4.1. Định hướng phát triển giáo dục THCS nước ta hiện nay.....	16
1.4.2. Nội dung quản lý hoạt động dạy học tích hợp	18
1.4.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý dạy học tích hợp	27
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	30
Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC	
TÍCH HỢP Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN	
NINH GIANG TỈNH HẢI DƯƠNG	31
2.1. Một vài nét về khảo sát và tổ chức khảo sát.....	31
2.1.1. Vài nét khái quát về các trường THCS huyện Ninh Giang tỉnh Hải Dương	31
2.1.2. Khái quát về khảo sát thực trạng	34
2.2.3. Phương pháp khảo sát và xử lý các kết quả nghiên cứu thực trạng.....	34
2.2.4. Địa bàn và khách thể khảo sát	35
2.2. Thực trạng hoạt động dạy học tích hợp tại các trường THCS hiện nay.....	36
2.2.1. Thực trạng nhận thức về vai trò của hoạt động dạy học tích hợp	36
2.2.2. Thực trạng DHTH của GV hiện nay	36
2.2.3. Thực trạng hoạt động học tập của HS hiện nay	42
2.2.4. Thực trạng QLDH tích hợp ở trường THCS hiện nay	45
2.3. Đánh giá kết quả nghiên cứu thực trạng và nguyên nhân những hạn chế trong công tác QLDH tích hợp	63
2.3.1. Ưu điểm	63
2.3.2. Những bất cập.....	64
2.3.3. Nguyên nhân những hạn chế trong công tác QLDH TH ở trường THCS hiện nay	67
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	68

Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC	
TÍCH HỢP Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN	
NINH GIANG - TỈNH HẢI DƯƠNG.....	70
3.1. Các nguyên tắc lựa chọn biện pháp.....	70
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục đích.....	70
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ.....	70
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa.....	70
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	71
3.2. Các biện pháp QLDH TH ở trường THCS trong bối cảnh hiện nay.....	71
3.2.1. Nâng cao nhận thức về DHTH cho mọi lực lượng tham gia vào quá trình giáo dục học sinh.....	71
3.2.2. Giao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm DHTH cho tổ chuyên môn và GV.....	74
3.2.3. Tổ chức cho GV cam kết chất lượng giáo dục.....	82
3.2.4. Kiểm soát việc thực hiện cam kết chất lượng dạy học tích hợp.	83
3.2.5. Tăng cường các nguồn lực hỗ trợ cho dạy học tích hợp.....	85
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp QL dạy học tích hợp.....	88
3.4. Kiểm chứng tính cần thiết, tính khả thi của các biện pháp	89
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	95
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	96
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	99
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Chữ đầy đủ
CBQL	Cán bộ quản lý
CSVC	Cơ sở vật chất
DHTH	Dạy học tích hợp
GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
GV	Giáo viên
GVCN	Giáo viên chủ nhiệm
HS	Học sinh
KH	Kế hoạch
PPDH	Phương pháp dạy học
QL	Quản lí
QLDH	Quản lý dạy học
QLGD	Quản lý giáo dục
SGK	Sách giáo khoa
SHCM	Sinh hoạt chuyên môn
SPTH	Su phạm tích hợp
TBDH	Thiết bị dạy học
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1.	So sánh giữa dạy học tích hợp và dạy học truyền thống.....	14
Bảng 2.1.	Các trường Trung học trong địa bàn thực hiện khảo sát.....	35
Bảng 2.2:	Tổng hợp ý kiến đánh giá của GV về nhận thức, cũng như mức độ thực hiện DH TH ở các trường THCS hiện nay	40
Bảng 2.3:	Tổng hợp ý kiến đánh giá của GV về nhận thức, cũng như mức độ thực hiện học tập theo định hướng TH ở các trường THCS hiện nay	44
Bảng 2.4.	Tổng hợp ý kiến đánh giá của CBQL về nhận thức và mức độ thực hiện công tác phân công GV dạy tích hợp	48
Bảng 2.5.	Tổng hợp ý kiến đánh giá của CBQL về nhận thức và mức độ thực hiện công tác quản lý soạn bài, chuẩn bị giờ lên lớp của GV theo yêu cầu dạy học tích hợp	50
Bảng 2.6.	Tổng hợp ý kiến đánh giá của CBQL về nhận thức và mức độ thực hiện công tác quản lý giờ DHTH của GV	52
Bảng 2.7.	Tổng hợp ý kiến đánh giá của CBQL về nhận thức và mức độ thực hiện công tác QL sinh hoạt tổ chuyên môn và hồ sơ chuyên môn theo yêu cầu dạy học tích hợp	54
Bảng 2.8.	Tổng hợp ý kiến đánh giá của CBQL về mức độ cần thiết và mức độ thực hiện công tác quản lý hoạt động học tập của HS theo yêu cầu dạy học tích hợp.....	57
Bảng 2.9.	Tổng hợp ý kiến đánh giá của CBQL về mức độ cần thiết và mức độ thực hiện công tác QL hoạt động kiểm tra đánh giá học tập của HS.....	60
Bảng 2.10.	Tổng hợp ý kiến của CBQL về mức độ nhận thức và mức độ thực hiện công tác quản lý cơ sở vật chất trường học.....	62
Bảng 3.1.	Tổng hợp ý kiến đánh giá về tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp QLDH TH.....	90
Bảng 3.2.	Kết quả khảo nghiệm tính cần thiết, tính khả thi của các biện pháp quản lý đề xuất sắp xếp theo thứ bậc.....	92

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Nguồn lực con người luôn là yếu tố quyết định sự thành công của công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Muốn có được nguồn lực đảm bảo cả về chất và lượng phải bắt đầu từ giáo dục phổ thông. Trong Luật Giáo dục Việt Nam đã chỉ rõ: "*Mục tiêu của giáo dục phổ thông là giúp học sinh phát triển toàn diện về đạo đức, trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ và các kỹ năng cơ bản nhằm hình thành nhân cách con người Việt Nam XHCN, xây dựng tư cách và trách nhiệm công dân, chuẩn bị cho học sinh tiếp tục học lên hoặc đi vào cuộc sống lao động, tham gia xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*".[17]

Trước yêu cầu của xã hội, giáo dục cần phải đổi mới mạnh mẽ và triệt để nhằm đào tạo con người: biết thích ứng với những thay đổi của tình hình mới; chủ động, sáng tạo, phát huy tinh thần tự lực tự cường trong lao động và học tập; biết vận dụng kiến thức đã học vào thực tiễn cuộc sống.

Trong những năm qua, ngành giáo dục và đào tạo đã thực hiện đổi mới phương pháp dạy học, đổi mới quản lý dạy học đáp ứng yêu cầu đổi mới của đất nước. Một trong những điểm quan trọng của đổi mới căn bản toàn diện GD-ĐT là nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ quản lý, đội ngũ giáo viên, trong đó quản lý dạy học là một trong những vấn đề cần ưu tiên.

Xu hướng chung của các nước trên thế giới hiện nay khi xây dựng chương trình GDPT là tăng cường tích hợp, đặc biệt ở cấp tiểu học và trung học cơ sở. Theo thống kê của UNESCO (từ năm 1960 - 1974) có 208/ 392 chương trình môn Khoa học trong chương trình GDPT các nước thể hiện quan điểm tích hợp ở các mức độ khác nhau. Một nghiên cứu mới đây của Viện Khoa học giáo dục Việt Nam về chương trình GDPT 20 nước cho thấy 100% các nước đều xây dựng chương trình theo hướng tích hợp.

Định hướng đổi mới chương trình phổ thông sau 2015 của giáo dục Việt nam là xây dựng hai môn học mới: Môn Khoa học tự nhiên (trên cơ sở các môn Vật lý, Hóa học, Sinh học hiện hành) và môn Khoa học xã hội (trên cơ sở các môn Lịch sử, Địa lý hiện hành và một số vấn đề xã hội). Hai môn học này được xây dựng cơ bản đảm bảo tính logic, nội dung các phân môn được sắp xếp sao cho có sự hỗ trợ lẫn nhau và tránh trùng lặp; đồng thời xây dựng thêm những chủ đề liên kết giữa các phân môn.